

MUKANDA YA POLO NA BA GALATIA

1 Polo, ntumwa, katuka na bantu ve, ata na nzila ya muntu ve, kansi na nzila ya Yezu Klistu, ti Nzambi Tata yina futumunaka yandi kati na ba fwa, 2 ti ba mpangi yonso ikele ti mono, na mabundu ya Galatia¹ : 3 Dienga ti ngemba na beno, me katuka na Nzambi Tata ti na Mfumu na beto Yezu Klistu, 4 yina kudipesaka yandi mosi sambu na masumu na beto, na mpila nde yandi kukatula beto na mvu yayi ya mbi, na mpila ya luzolo ya Nzambi ye Tata na beto, 5 na yina kuvanda² nkembo na ba mvu ya ba mvu! Amen.

6 Mono ke yituka na yina nde beno ke katuka nswalu kibeni na yina bingaka beno na nzila ya dienga ya Klistu, tii na kukuma na nsangu ya mbote ya luswaswanu, yina ikele nsangu ya mbote ya nkaka ve ; 7 kansi ikele ti bantu yina ke kuvalangasa, ye yina ke zola kubebisa nsangu ya mbote ya Klistu. 8 Kansi ata beto mosi, to ata wanzio mosi katuka na zulu kumwangila beno nsangu ya mbote ya luswaswanu³ yina ya beto mwangilaka beno, yandi kusingama. 9 Bonso beto tubaka yo ntete, ntangu yayi mpi mono ke kutuba yo diaka : Kana muntu mosi kumwangila beno nsangu ya mbote ya luswaswanu³ na yina beno yambaka, yandi kusingama⁴. 10 Sambu ntangu yayi, keti mono ke kumonisa bantu kiese, to Nzambi? To keti mono ke kusosa kusepidisa bantu? Kana mono kusepidisa diaka bantu, mono ta kuvanda mpika ya Yezu Klistu ve.

11 Mono ke zabisa beno, ba mpangi, nde nsangu ya mbote yina mono longaka beno ikele na mpila ya muntu ve. 12 Sambu mono, mono bakaka yo mpi ata na muntu ve, mono longamaka na yo, kansi na nzila ya kumonisama ya Yezu Klistu. 13 Sambu beno waka ke tubama [inki kuvandaka] na ntama kikalulu na mono na ki muyuda, inki mutindu mono vandaka kumonisa mpasi ya kuluta kiteso dibundu ya Nzambi ti kubebisa yo, 14 ye inki mutindu mono vandaka kwenda na ntwala na ki muyuda ya kuluta mingi ya ba yina beto vandaka na bo mvula mosi na dikanda na mono, na kuvandaka na mpusa ya nene ya kuluta na binkulu⁵ ya ba tata na mono. 15 Kansi ntangu yo sepidisaka Nzambi, yina⁶ tulaka mono na kingenga tuka divumu ya mama na mono ye yina kubingaka mono na nzila ya dienga na yandi, 16 na kumonisa Mwana na yandi kati na mono, na mpila nde mono kumwanga [nsangu na] yandi na kati ya ba mpani, na nswalu, mono bakaka ve ndongisila ya nsuni to ya menga, 17 ata kutombukaka na Yeluzalemi ve na ba yina vandaka ba ntumwa na ntwala

¹ Nsi ya Aziya ya fioti (nsi ya Ankala ya ntangu yayi).

² To : Ikele.

³ Ya mutindu ya nkaka ya yina beto longaka na.

⁴ Kufwanikisa ya kusingama.

⁵ Nsiku ya ba nkaka.

⁶ To : Na Nzambi yina.

na mono, kansi mono kwendaka na Alabia, ye mono vutukaka diaka na Damasko. 18 Na nima, mvula tatu na nima, mono tombukaka na yeluzalemi sambu na kuzabana ti Sefasi¹, ye mono zingaka na nzo na yandi bilumbu kumi na tanu ; 19 ye mono monaka ata ntumwa mosi ve ya nkaka, kaka Yakobo mpangi ya Mfumu. 20 Na mambu yayi ya mono ke kusonikila beno, tala, na ntwala ya Nzambi, mono ke kukusa ata fioti ve. 21 Na nima mono kwendaka na ba nsi ya siliya ti ya Silisi. 22 Mono zabanaka ve na ilungi na mabundu ya Yudea yina ikele na Klistu, 23 kansi kaka bo vandaka kuwa ke tubama : Yina vandaka kumonisa beto mpasi ntama, ke kumwanga ntangu yayi lukwikilu yina yandi vandaka kubebisa² ntete ; 24 ye bo vandaka kukembila Nzambi kikuma na mono.

Na nima, ba mvula kumi na iya na nima, mono tombukaka diaka na yeluzalemi ti Banaba, na kubakaka mpi Tito ti mono. 2 **2** Mono tombukaka kuna na mpila ya kumonisama, ye mono tadisaka bo nsangu ya mbote ya mono ke kulonga na kati ya makanda, kansi, na kingenga, na ba yina vandaka na lukumu, mbayi—mbayi na mpila ya nkaka ntinu yina mono ke kubaka to yina mono bakaka kuvanda ya mpamba 3(kansi, ata Tito yina vandaka ti mono, ata yandi vandaka Mugeleki, tindikamaka ve na kuyotisama) : 4 Ye yina kikuma ya ba mpangi ya luvunu, yina kotaka na kinsweki, yina kudikotisaka na kinsweki sambu na kukengidila kimpwanza yina beto ikele na yo na Klistu Yezu, na mpila ya kutula beto na kimpika ; 5 na ba yina beto pesaka nzila ve na kulemfuka, ata ntangu mosi ve, na mpila nde kieleka ya nsangu ya mbote kuzinga ti beno. 6 Na ba yina vandaka me tangama bonso kima mosi..., kana ba nan ibo lendaka kuvanda, yina ikele diambu na mono ve : Nzambi ke talaka ilungi ya muntu ve ..., ba yina vandaka na lukumu bo yikaka na mono ata kima mosi ve ya kuluta ; 7 kisi ve, na kumonaka nde nsangu ya mbote ya kukonda kuyotisa pesamaka mono, bonso yina ya luyotisu pesamaka na Petelo, 8 (sambu yina salaka na Petelo sambu na kintumwa ya luyotisu kusalaka mpi na mono diaka na ba makanda,) 9 ye na kuzabaka dienga yina pesamaka na mono, Yakobo, ti Sefasi¹, ti Yoani, ba yina tangamaka bonso makunzi, pesaka na mono ti na Banaba, diboko ya kimvuka, na mpila nde beto [kwenda] na makanda, ye bo na luyotisu, 10 na [kuzolaka] kaka nde beto yindulaka ba nsukami, yina mpi mono vandaka kusala.

11 Kansi ntangu Sefasi¹ kwisaka na Antiokia, mono tediminaka yandi na meso ya bantu, sambu yandi me kumonanaka ti kifu. 12 Sambu, na ntwala ya ba nkaka katukaka na Yakobo kukwisa, yandi vandaka kudia ti

¹Zina ya Petelo na ki Alami.

²To : Kubebisa na ngolo (nzila ya kutanga 13 : Kufwa).

ba yina ya ba makanda¹ ; kansi ntangu ba yina kwisaka, yandi kudikatulaka ye kabanaka yandi mosi, na kuwaka boma ba yina ya luyotisu ; 13 ye ba yuda ya nkaka mpi salaka mutindu mosi ti yandi. 14 Kansi ntangu mono monaka nde bo vandaka kutambula ya kusungama ve, na mpila ya kieleka ya nsangu ya mbote, mono tubaka na Sefasi² na meso ya bantu yonso : Kana nge yina ikele muyuda, nge ke kuzinga bonso makanda ye bonso ba Yuda ve, inki mutindu nge ke kukwika makanda na kuzinga bonso ba Yuda ? 15 Beto yina, na kimuntu, beto ikele ba Yuda ye ba nsumuki ve kati ya makanda, 16 kansi na kuzabaka nde muntu ke kukuma masonga na nzila ya bisalu ya nsiku ve, ata mutindu ya nkaka ve kaka na nzila ya lukwikilu na Yezu Klistu, beto mpi, beto kwikilaka na Klistu Yezu, na mpila nde beto kukuma masonga na nzila ya lukwikilu ya Klistu Yezu ye na nzila ya bisalu ya nsiku ve : Sambu na nzila ya bisalu ya nsiku muntu mosi ve ta kuvanda masonga. 17 Kana, na kusosaka kuvanda masonga kati na Klistu, beto mosi mpi beto monanaka ba nsumuki, Klistu mpi ikele nsadi ya disumu ? Mpila yina ve ! 18 Sambu kana na bima yina mosi mono bwisaka, mono ke kutunga yo diaka, mono ke kudimonisa mono mosi muvwenzi. 19 Sambu mono, na nzila ya nsiku, mono ikele ya kufwa na nsiku, na mpila nde mono kuzinga na Nzambi. 20 Mono me komama na kulunsi ti Klistu ; ye mono ke kuzinga diaka ve, mono, kansi³ Klistu ke kuzinga kati na mono ; — ye yina mono ke kuzinga ntangu yayi kati na nitu, mono ke kuzinga yo na lukwikilu, [lukwikilu] na Mwana ya Nzambi, yina zolaka mono ye yina kudiye kulaka yandi mosi sambu na mono. 21 Mono ke kukumisa mpamba dienga ya Nzambi ve ; sambu kana masonga ikele na nzila ya nsiku, Klistu mpi kufwaka mpamba.

O ba Galatia ba zoba, nani me kuloka beno, na ntwala ya meso na beno Yezu tulamaka, me komama [kati na beno] ? 2 **3** Mono zola zaba yayi na beno : Keti beno bakaka Mpeve na nzila ya bisalu ya nsiku, to na kuwa ya lukwikilu ? 3 Keti beno ikele ba zoba na mutindu yai ? Na kuyantikaka na Mpeve, beno ta kusukisa ntangu yayi⁴ na nzila ya nsuni ? 4 Keti beno monaka mpasi mingi mpamba, kansi kana ikele na mpamba ? 5 Yina mpi ke kupesaka beno Mpeve ti kusala mambu ya kuyituka na kati na beno, [yandi ke kusala yo] na nzila ya bisalu ya nsiku to ya kuwa ya lukwikilu ? 6 Bonso Abalahami kwikilaka Nzambi, ye yo tangaminaka yandi na masonga⁵. 7 Beno zaba mpi nde ba yina ikele na nzila ya lukwikilu, bo yina ikele bana ya Abalahami. 8 Disonama, na kuyidikaka na ntwala nde Nzambi ta kukumisa masonga ba makanda na nzila ya lukwikilu, tubaka na ntwala nsangu ya mbote na

¹ Ti ba mpani.

² To : Petelo.

³ To : Kansi mono ke zinga, —mono diaka ve, kansi.

⁴ To : beno ke kudikumisi ntangu yayi ya konda kifu.

⁵ Tala Kuy. 15, 6.

Abalahami : «Kati na nge makanda yonso ta kusakumuka » (A)¹. 9 Na mpila nde ba yina ikele na nzila ya lukwikilu me sakumuka kimvuka ti nkwikidi Abalahami. 10 Sambu ba yina yonso ikele na nzila ya bisalu ya nsiku ikele na nsi ya nsingulu ; sambu yo me sonamaka : «Yandi kusingama konso muntu yina ke kukwamina ve na mambu yonso me sonamaka na mukanda ya nsiku sambu na kusala yo» (B)². 11 Nde na nzila ya nsiku muntu mosi ve ta kuvanda masonga na ntwala ya Nzambi, yo ikele pwelele, sambu nde : «Muntu ya masonga ta kuzinga na lukwikilu» (C)³. 12 Kansi nsiku ikele na nzila ya lukwikilu ve, kansi : «Yina ta kusala mambu yayi ta kuzinga na nzila na yo» (D)⁴. 13 Klistu kangulaka beto na nsingulu ya nsiku, na kukumaka ya nsingulu sambu na beto (sambu yo me sonamaka : «Ya singama konso muntu yina me tulama na nti») (E)⁵, 14 na mpila nde lusakumunu ya Abalahami kukuma na makanda kati na Klistu Yezu, na mpila nde beto kuyamba na nzila ya lukwikilu Mpeve yina silamaka⁶.

15 Ba mpangi, mono ke kutuba na mpila ya muntu : Muntu mosi ve lenda kukumisa mpamba kuwakana yina me kundimama, ata [yina] ya muntu, ata kuyika na yo. 16 Ikele na Abalahami nde ba lusilu pesamaka, ye na dikanda na yandi. Yandi ke kutuba ve : «Ye na makanda», bonso na [kutubaka] sambu na bantu mingi ; kansi bonso na [kutuba] sambu na muntu mosi : —«Ye na dikanda na nge» (F),⁷ yina ikele Klistu. 17 Mono ke kutuba yayi : Nde nsiku, yina kumaka mvula nkama iya na makumi tatu na nima, ke kumanisa ngolo ve kuwakana ya ntete ya me kundimama na Nzambi, na mpila ya kukumisa lusilu mpamba.

18 Sambu kana bima ya kubiadila⁸ ikele na nzila ya nsiku, yo ikele diaka ve na nzila ya lusilu ; kansi Nzambi pesaka dikabu na Abalahami na nzila ya lusilu.

19 Sambu na inki mpi nsiku ? Yo yikamaka kikuma ya kuvwenzama⁹, tii kuna ta kukwisa dikanda na yina lusilu silakamaka, ya me tumamaka¹⁰ na nzila ya ba wanzio¹¹, na nzila ya diboko ya muvukisi¹². 20 Muvukisi¹³ ikele ve [muvukisi] ya muntu mosi, kansi Nzambi ikele mosi kaka.

¹ Kuy. 12, 3.

² Kul.27, 26.

³ Hab.2, 4.

⁴ Lew.18, 5.

⁵ Kul. 21, 23.

⁶ Lusilu ya Mpeve ; Bisalu 2, 33.

⁷ Kuy. 22, 18.

⁸ Tala lukaya Luk. 20, 14.

⁹ *Disongidila : Na kikuma ya ya kubasisa mbi na nzila ya kuvwenzama.*

¹⁰ Pesamaka ke kukangama na nsiku.

¹¹ Tala Bisalu 7, 53.

¹² *Disongidila : Mose.*

¹³ To : Muntu ya kati—kati.

21 Nsiku mpi ke kutedimina ba lusilu ya Nzambi ? Mpila yina ve ! Sambu kana yo pesamaka nsiku yina vandaka na kiyeka ya kuzingisa, masonga zolaka kuvanda ya kieleka na nzila ya nsiku. 22 Kansi disonama kangisaka mambu yonso na nsi ya disumu, na mpila nde lusilu, na nzila ya lukwikilu na Yezu Klistu, kupesama na ba yina ke kwikila. 23 Na ntwala nde lukwikilu kukwisa, beto kangamaka na nsi ya nsiku, ya kukangama sambu¹ na lukwikilu yina lendaka kumonisama ; 24 na mpila nde nsiku vandaka ntwadisi² na beto tii na Klistu, na mpila nde beto kukuma masonga na nzila ya lukwikilu ; 25 kansi, ntangu lukwikilu kwisaka, beto ikele diaka na nsi ya ntwadisi² ve, 26 sambu beno ikele beno yonso bana ya Nzambi na nzila ya lukwikilu na Klistu Yezu. 27 Sambu beno yonso yina botamaka sambu na Klistu, beno lwataka Klistu : 28 Ikele ata na mu Yuda ve, ata mu Geleki ve ; ikele ata na mpika ve, ata muntu ya kimpwanza ve ; ikele ata na bakala ve, ata nketo ve ; sambu beno yonso, beno ikele mosi kati na Klistu Yezu. 29 Kana beno ikele ya Klistu, beno ikele mpi dikanda ya Abalahami, ba kibiadi³ na mpila ya lusilu.

Mono ke kutuba mpi ntangu kibiadi³ ikele ntete mwana ya fioti, yandi ikele ti luswaswanu na kima ve ti mpika, ata yandi ikele mfumu ya yonso ; 2 kansi yandi ikele na nsi ya ba nkebi⁴ ti ya ba nkengidi⁵ tii na ntangu yina me kubongisama na tata. 3 Mutindu yina mpi beto, ntangu beto vandaka bana ya fioti, beto vandaka na nsi ya kimpika na ba nsiku ya insi—ntoto ; 4 kansi, ntangu kulungisama⁶ ya ntangu kwisaka, Nzambi tindaka Mwana na yandi, yandi butukaka na nketo, yandi butukaka⁷ na nsi ya nsiku, 5 na mpila nde yandi kukangula ba yina [vandaka] na nsi ya nsiku, na mpila nde beto kukuma bana⁸. 6 Ye, sambu beno ikele bana, Nzambi tindaka Mpeve ya Mwana na yandi na ba ntima na beto, na kubokaka : Aba, Tata : 7 Na mpila nde nge ikele diaka mpika ve, kansi mwana, ye kana mwana, kibiadi mpi na nzila ya Nzambi. 8 Kansi ibuna, na kuzabaka Nzambi ve, beno vandaka ba mpika ya ba yina, na mutindu [na bo], ikele ba nzambi⁹ ve : 9 Kansi ntangu yayi, na kuzabaka Nzambi, kansi ya kuluta beno me kuzabana na Nzambi, inki mutindu beno ke kuvutuka diaka na bima ya kukonda ngolo ti ya mpamba yina beno zola diaka kuvanda na kimpika na yo. 10 Beno ke kuzitisa bilumbu, ti ba ngonda, ti ba ntangu, ti ba mvula. 11 Mono ke kuwa boma

¹ To : Tii.

² To : Mfumu ya kiyeka ya insi.

³ Tala lukaya Luk. 20, 14.

⁴ Yina ikele na kiyeka ya kusansa kulongisila mwana ya fioti yina ikele ya yandi ve.

⁵ Muntu yina ke kukeba bima yina ikele ya yandi ve.

⁶ Kufuluka.

⁷ *Kutuba ya mbote* : Kukuma.

⁸ *Kuzwa kisika ya mwana bonso dikabu.*

⁹ Ke kupesa mvutu na 2 Bansangu 13, 9.

sambu na beno, nde ntangu ya nkaka mono salaka na mpamba sambu na beno.

12 Beno vanda bonso mono, sambu mono mpi [mono ikele] bonso beno, ba mpangi ; mono ke kubondila beno. Beno salaka mono mbi mosi ve ; —13 ye beno kuzaba nde na kulemba ya nsuni mono mwangilaka beno nsangu ya mbote na luyantiku ; 14 ye beno sahalaka ve, ata kulosa mpi ve bonso nzianzi kumekama na mono¹ yina vandaka na nsuni na mono ; kansi beno yambaka mono bonso wanzio ya Nzambi, bonso Klistu Yezu. 15 Inki kuvandaka mpi kiese na beno ? Sambu mono ke kutela beno kimbangi nde, kana yina lendaka kusalama, na kutumunaka meso na beno mosi, beno zolaka kupesa mono yo. 16 Mono mpi me kukuma mbeni na beno na kutubaka na beno kieleka ? 17 Bo ikele na mpusa ya ngolo na yina me kutala beno na mpila ya kufwana ve, kansi bo ke kuzola kukatula² beno, na mpila nde beno kuvanda na mpusa ya ngolo na yina me kutala bo. 18 Kansi yo ikele mbote na kuvanda ntangu yonso na mpusa ya ngolo sambu na mbote, ye na kuvanda yo ve kaka kana mono ikele ti beno.

19 Bana na mono, mono ikele diaka na mpasi ya kubuta beno tii kuna Klistu kulungisama kati na beno, 20 e, mono zola kuvanda ntangu yayi mfinama na beno ye kusoba ndinga, sambu mono ikele kuyangisama sambu na beno.

21 Beno tuba na mono, beno ba yina ke kuzola kuvanda na nsi ya nsiku, keti beno ke kuwa nsiku ve ? 22 Sambu yo me sonamaka nde Abalahami vandaka na bana zole, mosi na nketo ya mpika, ye ya nkaka ya nketo ya kimpwanza. 23 Kansi yina [butukaka] na mpika butukaka na mpila ya nsuni, ye yina [butukaka] na nketo ya kimpwanza [butukaka] na nzila ya lusilu. 24 Mambu yayi fetele kubakama bonso kifwanisu : Sambu yo ikele ba ngwakana zole, mosi ya mongo Sinayi, na kubutaka sambu na kimpika, ye ikele Agali. 25 Sambu « Agali » ikele mongo ya Sinayi, na Alabia, ye me kufwanana na Yeluzalemi ya ntangu yayi, sambu yandi ikele na kimpika ti bana na yandi. 26 Kansi Yeluzalemi ya zulu, ikele nketo ya kimpwanza yina ikele mama na beto. 27 Sambu yo me sonamaka : « Mona kiese, mukobo yina ke kubutaka ve ; fuluka na [kiese] ye boka ngolo, nge ya ikele na mpasi ya kubuta ve ; sambu bana ya nketo yina bo me kubika ikele mingi kuluta [bana] ya yina ikele ti bakala »(A)³. 28 Beno, ba mpangi, bonso Izaki, beno ikele bana ya lusilu. 29 Kansi, ibuna bonso yina butukaka na mpila ya nsuni vandaka kuniokula yina ya [butukaka] na mpila ya Mpeve, [yo ikele] kiteso mosi mpi ntangu yayi. 30 Kansi inki ke kutuba disonama ? « Kula

¹ *Bubimbidi* : Ya beno.

² *Disongidila* : Kukatula beno na ngwakana yonso ti mono.

³ Yez. 54, 1.

mpika ti mwana na yandi, sambu mwana ya mpika ta kubiadila¹ ata fioti ve ti mwana ya nketo ya kimpwanza » (A)². 31 Yo yina, ba mpangi, beto ikele bana ya mpika ve, kansi ya nketo ya kimpwanza.

Klistu me tulaka beto na kimpwanza na kukangulaka beto ; beno vandaka mpi ya kutatamana, beno vanda diaka ve ya kutulama na nsi ya kikangamini ya kimpika. 2 Tala, mono Polo, mono ke kutuba na beno nde kana beno ikele ya kuyotisa, Klistu ta kuvanda mfunu ve na beno ; 3 ye mono ke kutuba diaka ngolo na muntu yonso ya ikele ya kuyotisa, yandi fetele kulungisa nsiku yonso. 4 Beno beno me kukabana na munluta yonso yina ikele kati na Klistu, beno yonso yina ke kudikumisa masonga na nzila ya nsiku ; beno me kubwa ntama na dienga. 5 Sambu beto, na nzila ya Mpeve, na nzila ya lukwikilu, beto ke kukinga kivuvu ya masonga. 6 Sambu, kati na Klistu Yezu, ata luyotisu, ata kukonda luyotisu, ikele na mfunu ve, kansi lukwikilu yina ke kusala na nzila ya zola. 7 Beno vandaka kubaka ntinu mbote, nani me kukanga beno sambu nde beno kulemfuka ve na kieleka ? 8 Kundimisama ke kukatuka ve na yina ke kubinga beno. 9 Kiputi³ fioti ke kutombula pati yonso. 10 Mono ke kutula ntima na yina me kutala beno na nzila ya Mfumu, nde beno ta kuvanda na dibanza ya nkaka ve ; kansi yina ke kuvadingisa beno, yandi kuvanda nani, ta kubaka ndola.

11 Kansi mono, ba mpangi, kana mono ke kulonga diaka luyotisu, sambu na inki mono ke kuniokwama diaka ? —Ibuna dibaku ya kulunsi me katulama. 12 Mono ke kuzola nde ba yina ke kuyangisa beno kudizenga kitini ya nitu na bo mosi.

13 Sambu beno, ba mpangi, beno bingamaka na kimpwanza ; kaka [kusadila] ve kimpwanza bonso kupesa nzila sambu na nsuni, kansi, sambu na zola, beno sadisana⁴ mosi na ya nkaka ; 14 sambu nsiku yonso me kulungisama na ndinga mosi, na yayi : « Nge ta kuzola nkweni na nge bonso nge mosi »(A)⁵. 15 Kansi kana beno ke kuditatika ye kudisasana mosi na ya nkaka, beno keba nde beno kubebisana mosi na ya nkaka.

16 Kansi mono ke kutuba : Beno tambula na nzila ya Mpeve, ye beno ta kulungisa ata fioti ve mpusa ya nsuni. 17 Sambu nsuni ke lulaka na kutedimina Mpeve, ye Mpeve na kutedimina nsuni ; ye yo zole ke wakanaka ve mosi na ya nkaka, na mpila nde beno kusala ve mambu yina ya beno kuzola. 18 Kansi kana beno ke kutambusama na Mpeve, beno ikele na nsi ya nsiku ve. 19 Bisalu ya nsuni ikele monana pwelele, yina ikele bizumba,

¹ Kubaka ndambu ya bima (kimvwama) ya muntu me kufwa me kubika.

² Kuy. 21, 10.

³ Tala lukaya Malako 8. 15.

⁴ Kusadila, kuvanda mpika, *bonso* ba Loma 12, 11.

⁵ Lew.19, 18.

mvindu, mambu ya nsoni, 20 kusambila biteki, mpandu¹, bimbeni, kuswana, kimpala, makasi, lukanu ya mayele ya mbi, kukabana, kimvuka ya bantu ke kulanda ngindu mosi, 21 ba mpusa [ya mbi], kufwa bantu, kulawuka malafu, kudia mbiki, ye mambu ya kufwanana na yina, mono ke kutuba na beno na ntwala na yina me kutala mambu yina, bonso mpi mono tubaka yo ntete, nde ba yina ke kusalaka mambu ya mutindu yina ta kubiadila kimfumu ya Nzambi ve. 22 Kansi mbuma ya Mpeve ikele, zola, kiese, ngemba, ntima nda, kuzola mambote, mawete, lunama, 23 ntima mpima, kudiya : Na mambu ya mutindu yayi, nsiku ya kutedimina mambu yai ikele ve. 24 Ba yina ikele ya Klistu bo me komaka nsuni ti ba mpusa ye ba mpusa. 25 Kana beto ke kuzinga na nzila ya Mpeve, beto tambula mpi nzila ya Mpeve. 26 Beto kuvanda na mpusa ya nkembo ya mpamba—mpamba ve, na kudisosilaka ba mosi na ba nkaka [ye] na mpusana ba mosi na ba nkaka.

Ba mpangi, kana muntu mosi me kubakama na kifu, beno bantu ya Mpeve, beno sungika muntu ya mutindu yina na mpeve

6 ya mpima, na kudikebaka nge mosi, mbayi—mbayi nge mpi nge kumekama.

2 Beno natasana bizitu ba mosi na ba ya nkaka, ye mutindu yina beno lungisa nsiku ya Klistu ; 3 sambu kana, na kuvandaka muntu ya mpamba, muntu ke kubanza nde yandi ikele muntu ya nene, yandi ke kudikusa yandi mosi ; 4 kansi konso muntu kumeka kisalu na yandi mosi, ye ibuna yandi ta kuvanda na kima ya kudikumisa, na yina me kutala yandi mosi ye yina me kutala muntu ya nkaka ve : 5 Sambu konso muntu ta kunata kizitu na yandi mosi.

6 Nde yina ke kulongama na ndinga yandi kukabula bima na yandi yonso [ya mvu yai] na yina ke kulonga.

7 Beno kudikusa ve ; bo ke sekaka Nzambi ve ; sambu yina ya muntu ke kukuna, yina mpi yandi ta kubuka. 8 Sambu yina ke kukuna sambu na nitu na yandi mosi ta kubuka na nitu kubebisama ; kansi yina ke kukuna sambu na Mpeve ta kubuka na kimpeve luzingu ya mvula na mvula. 9 Beto kulemba ve na kusalaka mambote, sambu, na ntangu ya kufwana beto ta kubuka, kana beto kulemba ve. 10 Mutindu yina mpi, bonso nzila me pesamina beto, beto sala mambote na bantu yonso, kansi ya kuluta na ba yina ya nzo ya lukwikilu.

11 Beno tala inki mukanda ya nda ya mono me sonikila beno na diboko na mono mosi. 12 Ba yina yonso zola kumonana kitoko na nsuni, bo yina ke kukwika beno na kuyotisama, na mpila nde bo kuniokulama ve

---

¹ To : (magie) Ba ndikila.

kikuma ya kulunsi ya Klistu. 13 Sambu ba yina ikele ya kuyotisa, bo mosi ke kuzitisaka nsiku ve ; kansi bo ke kuzola nde beno kuvanda ya kuyotisama, na mpila ya kudikembisa na nsuni na beno. 14 Kansi nde yo kukumina mono ve na kudikumisa, kana ve kaka na kulunsi ya mfumu na beto Yezu Klistu, na yina¹ insi—ntoto me kukomama na kulunsi, ye mono na insi—ntoto. 15 Sambu ata luyotisu, ata kukonda luyotisu ikele kima ve, kansi kigangwa ya mpa. 16 Ye na ba yina yonso ta kutambula na mpila ya nsiku yayi, ngemba ti mawa na bo ti na Izaele ya Nzambi !

17 Tuka ntangu yayi nde muntu mosi ve kukwisa kuvadingisa mono, sambu mono ikele na nitu na mono ti bidimbu Mfumu² ya Yezu. 18 Nde dienga ya Mfumu na beto Yezu Klistu kuvanda ti mpeve na beno, ba mpangi ! Amen.

---

¹ Na nzila ya yina.

² Ba mingi ke katulaka Mfumu.